

MAROČNINA ZNABA

in vas leta 24 K, poi leta 12 K, 3 mesec 6 K, na na-
ročje brez dopolnilne narobnino, ne uprava ne ozira.
Narobnina na nadaljnje izdaje: EDINOST, zmanjšana ob-
loma k 20%, poi leta 200.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprak-
vana pisma se ne sprejemajo in reskopi se ne pošiljajo.
Naročnina, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Mica Giorgio Galati, 18 (uredniški dom).
Izdajatelji in odgovorni uredniki STEFAN GÖDING, Lautens-
konsorcijski lista "Edinost". - Naslovna tiskarska konzorcija
lista "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galati 18.
Poštno-brankarski ratun SI 841-652. TELEFON SI 11-57.

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

BRZOJAVNE VESTI.

Dr. Ebenhoch odstopi.

DUNAJ 31. Kakor poročajo c. kr. kor. biro, je poljedelski minister dr. Ebenhoch nazzanil ministarskemu predsedniku, da je sklenil odstopiti ker več ne živa v agrarnih krogih več zaupanja.

Iz Išla.

DUNAJ 31. Iz Išla poročajo, da je zdravstveno stanje cesarjevo povsem zadovoljivo. Nahod še ni popolnoma izginil, kar se pa pripisuje bladnemu vremenu zadnjih dni. Spremstvo nagovarja cesarja, naj se radi neugodnega vremena ne udeleži velikih vojaških vaj na Ogrskem. Te dni pride v Iš prestolonaslednik Fran Ferdinand, kateremu hoče cesar dati baje potrebna navodila glede vrhovnega vodstva vojaških vaj.

IŠL 31. Danes zjutraj je prispeval semkaj nadvojvoda Ludovik Viktor in je ob 12. uri poludne obiskal brata cesarja ter mu čestital povodom vladarskega jubileja.

IŠL 31. Cesar je danes ob 11. uri predpoludne vprijej v avdijenci naučnega ministra dr. Marcheta.

IŠL 31. Naučni minister dr. Marchet, ki je na današnji avdijenci poročal o tekočih stvarach svojega resorta, se je ob 4. uri pop. odpeljal v Weidhofen ob Iši.

Nemška agrarna stranka.

DUNAJ 31. Nemška agrarna stranka je imela danes pod predsedstvom svojega načelnika dr. Damma sejo. Na dnevnem redu je bila razprava o srbski trgovinski pogodbi. O temelju seje je bil izdan komunikat, ki pravi med drugim, da stori nemška stranka vse, kar je v njenih močeh, da s svojimi akcijami v deželnih zborih in v delegacijah in konečno v državnem zboru definitivno odstrani provizorični potom uvedeno srbsko trgovinsko pogodbo.

Shod niževnatski kmetske zveze.

DUNAJ 31. Niževnatska kmetska zveza je imela včeraj velik shod, na katerem je bila vprijetja resolucija, v kateri se poljedelstveni ministru izreka zahvala, da se mu je posrečilo odstraniti iz srbske trgovinske pogodbe največje škode. Ob enem se v resoluciji protestira proti uveljavljenju pogodbe s 1. septembrom.

Za carigradske pogorelice.

DUNAJ 31. "N. Wiener Tagblatt" poroča, da je cesar Fran Josip daroval za carigradske pogorelice 15.000 K.

Na Alpah sneži.

DUNAJ 31. Po vseh Alpah je temperatura močno padla. V vzhodnih Alpah je zapadlo mnogo snega.

Petres.

DUNAJ 31. Potresni aparati tukajšnjega c. k. centralnega zavoda za meteorologijo in geodinamiko so zabeležili danes bližnji potres v daljavi 180 km. Začetek ob 2. uri 26° 29' zjutraj, maksimum ob 2. uri 27° 29', konec po 2. uri 30° zjutraj srednjeevropskega časa.

Železniška nesreča pri Trgovščtu.

BUDIMPEŠTA 31. Neki komunikate kr. ogrskih državnih železnic pravi, da je osebni vlak skočil pri Trgovščtu s tira, ker je počila tračnica. Od potnikov je bil ubita neka Zagrebčanka. Sest potnikov in poštni uradnik so bili težko, osem potnikov je bilo pa lahko ranjenih. Od železniškega osebja je bil ubit

strejevodja, kurjač je bil težko, pet uslužbencev pa lahko ranjenih. Proga je že svobodna.

Sturdza pri Bülowu.

NORDERNEY 31. Romunski minister Sturdza je prišel semkaj obiskat državnega kancelarja kneza Bülowa. Sturdza je bil na obedu pri knezu. Po obedu sta se oba državnika daje časa razgovarjala.

Zdravje romunskega kralja.

BUKAREŠTA 31. (Rom. agencija) — Zdravstveno stanje kralja Karola se je vidno zboljšalo. Kralj, ki je trpel na krku v želodcu, se počuti bolje in se je zamogel danes sprehajati v parku grada Peleš.

IZ TURČIJE.

CARIGRAD 31. Glasom uradnega preročila so civilni uradniki orožništva in drugi javni organi v jemenskem vilajetu prisegli na ustavo.

SOLUN 31. Radi štrajka delavcev na orientalskih železnicah se blago ne vprejemata. Ni izključeno, da bo ustavljen tudi poštni in osebni promet.

CARIGRAD 31. Turški listi se neprestano bavijo s požiganji, kar počenjajo večinoma mohamedanci.

CARIGRAD 31. Na bolgarski strani računajo, da dobe v Macedoniji in v drinopeljskem vilajetu s pomočjo Mladoturkov 8 mandatov za parlament in sicer dva za skopeljski sandžak, dva za solunski vilajet, tri za monastirski vilajet in enega za drinopeljski vilajet.

IZ MAROKA.

PARIS 31. "Matin" poroča iz Casablanke: Abdul Aziz se je peljal v Berberid ter je preložil svoje šotorišče v Mediuno, 15 km od Casablanke, kamor se poda v tork.

Brioni 31. Včeraj je prispeval semkaj pravosodni minister dr. Klein.

Brno 31. Deželni odbor je sklenil predlagati deželnemu zboru, da se šolnina na ljudskih in meščanskih šolah odpravi in da se namesto šolnine uvede občinska doklada do visokosti 12%.

Madrid 31. Policija je arretirala ponarejence bankovcev po 50 in 100 pezet.

Berolin 31. Umrl je v Assmannshausenu ob Renu litograf Schwarz, ki je izumil razglednice.

Pariz 31. V okolini Belforta izkopujejo sedaj kosti leta 1871 padih vojakov, da jih pokopljajo v posebni grobnici na pokopališču v Hericourtu. Tamkaj postavijo še to leto spomenik.

Rauchov režim nadaljuje.

Iz Boljuncu.

Pod podobnim naslovom smo svoj čas poročali o "krščanskih" shodih v Dolini in Boljuncu. Nismo pa natančneje opisali Rauchovega režima v nadi, da se isti ne bo nadaljeval. Ker pa ta režim ne pojenuje, temveč raste, smo prisiljeni z dejstvi na dan.

Posestica shoda v Dolini due 2. avgusta t. l. je bila ovadba proti nekaterim uglednim osebam se strani orožništva. Dne 17. avgusta t. l. bilo je pozvanih 10 oseb na c. k.

okrajno glavarstvo v Koper. Simptomaticno je, da sta kapelana Šenec in Volk ta čas hodila skoraj vsak dan pred in po shodu k orožnikom — oziroma k g. stražmojstru — v Boljuncu.

Ovajne osebe so bile obdolžene, da so politični shod razbile. Pokazalo se je, da je bila ovadba popolnoma neutemeljena. Umeje se, da ni bil nobeden obdolžen kaznovan; ali c. k. orožništvo ponovilo je ovadbo, in vsled tega so bili štiri — po stražmojstru označeni "kaporjoni" — vnovič povabljeni na c. k. orožništvo, kjer so zopet dokazali, da niso shoda razbili.

Dejstvo je, da je na shodu v Dolini 2. avg. nekdo kapelarjev prispeval na enega naših pljunil, nekdo drugi pa je plačeval ljudi, da so s kamnenjem obmetavali županovo hišo, da je nekdo vrgel velik kamen v nadučiteljev stanovanje; da so nekateri pehali in suvali nekega učitelja. Vsega tega pa c. k. orožništvo nividele in nislišalo...!!

Dobro je bilo znano c. k. orožništvu, da je bila ga Urbancičeva na javni cesti napovedana in insultirana v navzročnosti duhovna Šonca, a na vse to je orožništvo modro molčalo.

Dejstvo je znalo orožništvo, da so zlikovci, pripadajoči "katoliški" stražki, omarali vrata občinske hiše, oziroma stanovanja g. učitelja s človeškim blatom, in navedlo preiskave, ampak trdilo, da je to privatna stvar. To ni privatna stvar, ker vrata so na javnem trgu, se občinska last in ob enem so ravno ta vrata vhod v stanovanje javnega funkcionarja učitelja. Dalje je na teh vratinah nabiralnik c. k. pešte, ki je bil tudi omanžan. Je-lu tudi nabiralnik privatne last?

Ko je sklicalo "Delavsko podporno in izobraževalno društvo" v Boljuncu političen shod — da-si ni politično društvo — dne 16. avg. t. l. je poskrbelo za ojačanje varnostne straže s 6 zunanjimi orožniki, kadar bo treba ves polovico Šončevih nasprotnikov poloviti in arirati. Toda dogodki so pokazali, da je bila ta skrb popolnoma nepotrebna. — Neka oseba, ki so jo smatrali tudi "kaprijonom", je bila pozvana v orožniško stanovanje, kjer se je pritožalo manj, da naj skrbi za mir in red; a ko je potem na shodu mirila, jo je orožništvo zapisalo v "črno knjigo". Pazili so c. k. orožniki na ugledne može in poštene osebe za njih vsak najmanjši korak. To je popolnoma prav, da tako strogo in vestno vršijo svojo službo, a skrbeti morajo, da jim ostane še malo časa tudi za nadziranje pravih razgračačev.

Dne 23. avgusta je bilo menda tudi znano c. k. orožništvo, da so nekateri Šončevi pristaši na javni cesti napadali mimo-idoče ljudi, jih celo pljuvali in zasranovali in še celo dejansko napadali, a c. k. orožništvo se ni zganilo. Mi menimo, da tudi za pristaše novopečenih katolikov velja zakon!

Raznesla je ljudska domišljija a še več "Slovenčev" depisun, da so ta dan takozvani liberalci s kamnenjem navalili na hišo, v kateri sta prenočevali gg. Ljubljancana. To so seveda preiskovali, da si je hišna gospodinja rekla, da je približno 100 peskov na hišo samo pest drobnega cestnega peska.

Včasih se ga je pa polotil čuden nepokoj.

Tedaj pa je nemirno hodil okrog, a ni hodil, ampak kakor blazen je bežal in mahal krog sebe z rokama. Če ga je kdo kdo kaj vprašal, mu ni odgovoril; le začudeno ga je pogledal in potem kakor preplašen zbežal...

Po takih dnevih je potem pa cele noč igral na harmoniko. Tako turbo je pes, kakor da izraža vso njegovo tugo in ves njegov obup. Včasih je zagolil kaj bolj veselja, a kmalu se je vse zgubilo v plakanjih mol-akordih. Prišli so pa tudi hipi, ki je vse tako zmešal, da ni bilo čuti nobene harmonije, da so glasovi odurno vprek kričali in hreščali... Odmev njegove zmedene, ubite duše...

Nekega večera ga je prijelo posebno hudo.

Kakor besen je pridril gor po stezi in bežal napravnost na pokopališče. In na njenem grobu je dolgo stal nepremično.

Kakor je prišel, tako je naenkrat, čudno nagle, kakor da je nekaj pozabil, skočil pokoncu in zbežal nazaj dol in proti mlinu. In zopet so doneli v tih noči čudni zvoki njegove harmonike. Enkrat tužno-mehko, potem kričeče-divje...

Drugo jutro ga ni bilo nič videti. Še o poldne ni bilo o njem ne duha ne slaha.

Ljudje so se bali, da se je zgodilo kaj...

Ljudska fantazija je raznesla, da je neki učitelj v šoli preklinjal. — dasiravno je bilo vse zlobna mišljotina. Vendar si je c. k. orožništvo nadelo pravico šolskih oblastnih učiteljev, da ne vištega?

Dne 23. avgusta je bil v Dolini tudi političen shod. Na tem shodu so domači in zunanjih govornikov ščivali ljudstvo na upor proti šoli in občini, proti učiteljem in županu. Tuji tega c. k. orožništvo ni preiskovalo.

Iz teh dejstev si lahko vsakdo izvaja svoje zaključke. Mi pa moramo zahtevati, da gg. c. k. orožniki malo svoje pozornosti posvetijo tudi ščiteljem moderne "krščanske" morale in da mirne ljudi varujejo pred nujnimi napadi.

Za danes zaključujem. Če bo treba, pa pridejo še z drugimi dokazi na dan.

Trgovinska pogoba s Srbijo.

V tozadnji politični vesti v izdanju našega lista od minole nedelje smo izrekli mnenje, da se je bržkone d. r. Luegerju posrečilo pregovoriti svoje somišljenike, da odnejajo od svojega arditega odpora proti provizoričnemu uveljavljanju trgovinske pogodbe s Srbijo z dnem 1. septembra.

Položaj d. r. Luegerja je precej mučen in mu umejemo za to njegovo prizadevanje, da bi rešil travo in nastil koz. Krščanski socijalci so zastopniki Dunaja in drugih mest, ki imajo največi interes na tem, da se pogodba uveljavi. Ali velik del politične moči dajajo krščanskim socijalcem zastopniki z deželi, ki so branitelji poljedelskih interesov, ki so — kakor zatrjava agrarci na ves glas — v nevarnosti po trgovinski pogodbi s Srbijo. Ali zopet s druge strani imajo krščanski socijalci tesne koneksije z vladnimi krogmi, ki so jim na uslužbo ob vsaki priliki. In neutajljivo dejstvo je, da se imajo krščanski socijalci na svoji sedanjem veliki politični moči v državi zahvaliti po največem delu — slavnemu vladu. Ta pa se je odločila za uveljavljanje pogodbe na podlagi pooblastilnega zakona. To pa je zopet moment, ki spravlja d. r. Luegerja v veliko zadrgo in mu brani, da bi delal vladni neprilike.

Od todi torej prizadevanja d. r. Luegerja, da bi se rešil iz te nepristojne dileme.

Na podlagi vladnega obvestila, da se pogodba uveljavi z dnem 1. septembra, smo izrazili torej svoje mnenje, da se je d. r. Luegerju posrečilo potolažiti svoje somišljenike. To mnenje je bilo vendar krivo, kajti iz Gradca javljajo, da je agrarna stranka na Štajerskem sklicala v nedeljo kar 30 shodov v raznih krajih dežele v protest proti uveljavljanju trgovinske pogodbe s Srbijo.

Agrarji somišljeniki d. r. Luegerja hočejo torej krvavo braniti pozicijo, da tudi veda, da je — po uradni objavi — izgnubljen. S tem postajajo krščanski socialisti, ta vladna stranka par excellence, kar naenkrat opozicionarna stranka proti volji svojega voditelja, ki le predobro ve, koliko bi stranka izgubila moči, ako jej odpade preobilna vladna pomoc.

Ce pa je dr. Lueger že iz razlogov strankarske oportunitete proti temu, da agrarci vratajo v svoji intrasigenci, pa govore na drugi strani suha dejstva, da ta intrasigencia tudi stvarno ni opravičena. Abstrahujejo od vladnega slovesnega zatrila,

Vaščan je šel pegledat v mlin

trgovska pogodba ni malo ne ugrožava agrarnih interesov; ali tudi razni trezni, agrarci naklonjeni krogli svare, naj se stvar ne tira do skrajnosti.

Tu imamo pred seboj na mizi izvajanja dveh virov, ki sta visoko vzvišena nad vsaki sum, da bi hotela škodovati interesom poljedelstva.

Puljski „Omnibus“, glasilo d.r.a Laginje, torej političnega voditelja v deželi, ki je blizu izključno agrarna in nima skoraj nikake industrije, izlasti pa ne take, ki bi se bavila z industrijskim eksportom v Srbijo, izvaja v dajšem članku in posamejno v ekscerptu:

„Minister za poljedelstvo Ebenhoch se je prenagli, ko je pred meseci izjavil, da ne dovoli, da se uvede trgovska pogodba s Srbijo... Mi Hrvatje v Istri in Dalmaciji nimamo kaj prodajati, ker smo takorekoč do kože oguljeni in bi nam bilo v resnici bolje, ako bi bilo meso cenej. Ali temu ne more srbska živila ne pomagati ne škodovati, kajti po pogodbi s Srbijo se bo moglo le toliko in toliko srbskih volov in prašičev zaklanih in pregledanih uvažati v Avstrijo. Toda to število je določeno in se ne sme prekoračiti. To število bi iznašalo do konca tega leta 5834 glav debele živine in 16.667 prašičev. Prišlo bi torej na teden 364 volov in 1042 prašičev za vse dežele Avstrije in Ogrske na 22 postaj, kamor se seme uvažati blago iz Srbije. To ne bi mnogo ne škodilo ne koristilo, kajti na Dunaju same n. pr. kupuje na teden 5400 volov in 14200 prašičev!! A kje je še drugih 21 postaj?!

Zato menimo mi, da bi mogel minister za poljedelstvo drugim načinom bolje koristiti poljedelstvo. Od našega ljudstva in njegovih zastopnikov imajo ministerstva cele snop pritožeb in zahtev, kaj bi se imelo storiti. To naj se prouči in izvede naj se vsaj to, kar je najpotrebenje!“

Drugi naš današnji vir je strogo konserватiva „Information“. Ta povdaja, da je vrla dala agrarcem dalekošenjih protokonsesij. Vesti o zlih posledicah, ki da jih bo imela pogodba za poljedelstvo, širijo brez vestni agitatorji.

Mal odpadek na dohodkih, ki bi ga tgnila priznati srbska konkurenca, bo bogato odškodovan po povišani konsumcijski moći naše industrije.

„Information“ pozivlja torej agrarce, naj odnehajo od agitacije in naj počinkajo, da vidijo, kake posledice bo imela pogodba do trenotka, ko se bo mogel parlament izjaviti o njej. To da jim je v patriotsko dolžnost našim poljedelcem, kakor opora državi in dinastiji.

Na teh posvarilih, v resnih in poljedelstvu brez pogojno udanih glasil, je razvideti, kako se tudi ob tej priliki neznansko pretiruje, kakor da bi bilo od trgovske pogodbe s Srbijo odvisno življenje in smrt našega poljedelstva.

Ali dobita Bosna in Hercegovina ustavo?

Igra je dražestna. Zdi se nam, kakor da vidimo moža v zadregi, ki šteje na gumbih: ali bi ali ne bi?

Vspostavljenje konstitucije v Turčiji je spravilo avstrijske diplome v zadrgi. In sedaj ugibljeno in štejejo na gumbih: ali bi ali ne bi! Sleheni dan pričasa drugačnih vesti. Danes čujemo, da dobita zasedeni pokrajini svoj deželni zbor, jutri, da dobita le okrajne zastope. Zadnje vesti pa zatrjajo, da o tem ne more biti niti govora, da bi Bosna in Hercegovina dobili svojo konstitucijo, pač pa, da dobita — odvetniško, trgovsko in obrtno zbornico. Bosanska vlada da je že pridno na delu, da sestavi statut za ti novi instituciji!!

In da se narod primerno razveseli tega blagovestja in da ne bo več v dvomih glede velikih skrbi na Dunaju za blagor okupiranih provincij, se razglaša obenem, da bo imela

Ni se oglasil zvon in ni pel duhovnik; le voda mu je šumla v slovo in v vrhovih dreves je šepetalo kakor molitev.

Tam v neblagoslovjenem kotu pokopalnišča so ga položili v jamo in ga zagrebli.

Od daleč so plaho gledali ljudje, vsem je bilo čudno tesno....

Brez duhovnika, brez zvonenja, brez vsega — kakor žival....

In ljudje so se na tihem jezili čez župnika. —

Druge jutro je star župnik strogo reseg obličja prekadil in poškropil ves mlini, da bi ta blagoslov pregnal hudega duha.

Potem pa je ostal mlini prazen in vedno bolj zapuščen. Ponoči so se baje slišali glasovi harmonike, tako so govorili boječi ljudje, in nibče ni šel rad mimo, vse se je ogibal te puste grape.

Tako je pričel mlini razpadati.

Gori pod cerkvijo na pokopalnišču pa leži tam v temnem kotu pod zeleno rušo, nesrečni mlinar Jože. Ne les, ne kamen mu ne diči neblagoslovjenega groba; trava poganja po njem in le o vseh Svetih položi nanj usmijena roka majhen venec jesenskih cvetlic.

Nedaleč od Jožeta, tam bolj na sredi pa počiva njegova ljubljena Ivanka.

(Konec.)

nova trgovska zbornica 48 svetovalcev, ki jih bodo volili vsi veletrgovci in industrijalci, ki plačujejo več nego 75000 K. davka na leto, a volitev predsednika bo morala biti potrjena od vladne na Dunaju.

Veseli se narod v Bosni in Hercegovini! Odslej ne bo več trpin na lastni zemlji, kajti pripravlja se lek za vse bolečine. Dobis novo, veliko važno institucijo, ki bo v rokah — tujcev! To je menda — saj ne bo tak nevaren Tomaž, da bi hotel dvomiti na tem — najprimernejši korak za rešitev vprašanja, ki vsebuje tvojo nesrečo in tvojo bedo — agrarnega vprašanja!

Neizmerno si trpel radi tega vprašanja, rob si na svoji zemlji, prelival si potoke krvi, da se reši iz tega jarma. In sedaj glej: Dunaj ti uvaja odrešenike, velike industrijalce, ki gotovo ne bodo imeli nobene druge nujne skrbi, nego da rešijo agrarno vprašanje in tem — tebe iz položenja, nevrednega človeka in nevrednega... civilizirane, moderne, svobodne države... In te ne veruješ še, da je avstrijska uprava moderna in kulturna: členi prihodnje — „tvoje“ trgovske zbornice ti gotovo potrdi to.

Rez težko je vzdržavati se smeha, že teže ne pisati satire, a najteže: premagovati se in ne stiskati pesti vprisko zasmeha, ki ga vsebuje ta nova nakana nasproti narodu, ki hrepeni po najnaravnnejšem pravu — da bi bil gospodar in svoboden na svoji zemlji.

Niti nevarnost, da nas kakov Kastić denuncira za velezdajalce, nas ne plasi, da ne bi odkrito izjavili, da se ne be čisto nič čuditi, ako bo narod z zavistjo gledal na srečneje brate v — Turčiji!

Praška afera glede dobave cevi.

Razkritja generalnega ravnatelja Praške železarske družbe Kestranka v korupcijski aferi pri oddaji dobave cevi za praški vodovod so provzročila neizmerno senzacijo na Češkem in drugod. Na poziv mestnega občinskega sveta ni Kestranek še dosedaj odgovoril ni imenoval onih svetnikov, ki so bili baje pripravljeni proti primerni proviziji preskrbni dobiti dobavo vodovodnih cevi železarskemu kartelu. Pač pa je Kestranek zoper javno potrdil svoja splošne obožba in rekel, da bo imena razkril pred sodiščem. Pri tej priliki je Kestranek povedal o drugih dozdevnih terorističnih presijah s češke strani na kartel in tudi obdolžil trgovinskega ministra Fiedlerja.

V tem pogledu pa brzojavlja K. B. z včerajnjega dne sledeti dementi:

— V pismu naslovljenem na „Prager Tagblatt“ je centralni ravnatelj Praške železarke družbe Viljem Kestranek trdil, da je državni poslanec Brdlik skušal dosedati ugodnosti pri dobavi železa se strani kartela v prid neki tovarni vijakov, ustanovljeni pod njegovim egido in da je sekcijski načelnik v trgovinskem ministerstvu Rösler poskusil v tej stvari presijo na kartel.

Kakor je sedaj poizvedel c. kr. brz. korespondenčni biro gre za sledete stvar: Nekonsorcij za ustanovitev tovarne vijakov v Budjejovicah, v kateremu spada tudi državni poslanec in industrijač Brdlik, se je v spomladni obrnil na trgovinsko ministerstvo s pritožbo proti železarskemu kartelu, ki do prepreča ustanovitev te tovarne s tem, da mu obtežuje dobavo potrebnih izdelkov iz avstrijskih tvornic.

To postopanje železarskega kartela se je predčilo generalnemu ravnatelju Kestranku, ki je bil povabljen na pogovor v ministerstvo, in se je njemu priporočalo, naj ima ozir na novo podjetje. O kakih ugodnostih za budjejoviško tovarno sploh ni bilo govora. Šlo je marveč za to, naj kartel sploh zalaga budjejoviško tovarno s potrebnim železino in obenjakih pogojih, kakor vse druge tovarne.

Kakor trdi „Čas“, bi bila ona dva posredovatelja, ki sta se hotela okoristiti v aferi dobave cevi, mladočenski poslanec in mestni svetovalec Cernohorsky ter njegov brat, veletržec z lesom. Krožila je po Pragi tudi vest, da je Černohorsky izvršil samomor, kakor tudi vest, da je zbežal v tujino. Černohorsky pa je včeraj prišel na Dunaj iz koroškega letovišča in dementira v včerajšnji večerni „N. Fr. Presse“ vse te vesti ter protestira proti obdolžitvam.

Mestni svet poda bržkone danes obožbo proti Kestranku, ker ni isti še objavil imen oseb, ki so zapletene v ta dozdevni „panama“.

Kakor trdi „Čas“, bi bila ona dva posredovatelja, ki sta se hotela okoristiti v aferi dobave cevi, mladočenski poslanec in mestni svetovalec Cernohorsky ter njegov brat, veletržec z lesom. Krožila je po Pragi tudi vest, da je Černohorsky izvršil samomor, kakor tudi vest, da je zbežal v tujino. Černohorsky pa je včeraj prišel na Dunaj iz koroškega letovišča in dementira v včerajšnji večerni „N. Fr. Presse“ vse te vesti ter protestira proti obdolžitvam.

Mestni svet poda bržkone danes obožbo proti Kestranku, ker ni isti še objavil imen oseb, ki so zapletene v ta dozdevni „panama“.

Konflikt med finskim deželnim zborom in rusko vlado.

Iz Petrograda poročajo: V finskih in ruskih političnih krogih ve se za gotovo, da car Nikolaj ne potrdi sklepov finskega deželnega zbora. Radi tega je konflikt med rusko vlado in finskim deželnim zborom neizogiven.

Mornarica je dobila nalog, da odpluje v finske vode, da v slučaju, ako izbruhne konflikt, blokira Fiesku.

„Königsberger Zeitung“ poroča iz našnove avstričnega petrograjskega vira: Za dan 10. septembra je sklican pod predsedstvom carja kronske svet vseh velikih knezov, ministrov in generalnih prokuratorjev pravoslovnih cerkva. Kronska svet bo baje sklenil, da se suspendirajo ustavne garancije v Finski, da se odpokliče generalni guverner in se im-

nuje carski diktator s sedežem v Helsingforstu. —

Ogrska.

Nemadžarska koalicija v Ogrski.

„Szlovenszky Tiždenik“ javlja, da sklicojo slovaški poslanci meseca septembra v svojih okrajih shode, na katerih naznajo svojim volilcem, da sklene narodnostni klub v vprašanju splošne volilne pravice koalicijo z radikalno meščansko demokratsko, potem s kmetsko in stranko socijalne demokracije.

Shod erdejskih Romunov.

V Schässburgu se je vršil velik romunski ljudski shod, na katerem je bilo nad 5 tisoč volilcev romunske narodnosti. Od državnih poslancev sta bila navzoča dr. Avrel Vlad in Julij Maniu. Glavni predmet posvetovanja je bila volilna reforma. Shod je enoglasno sprejel resolucijo, v kateri se najodločneje protestira proti nameranemu uvedenju plurnalne volilne reforme.

Drobne politične vesti.

Nemške šole v Bosni. V Kreki, blizu Dol. Tuzle, obstoji ljudska šola in na njej poseben nemški oddelek. Najlepše je to, da pojava šolo šestero uradniških v nekaj rudarskih otrok, katerim so voditelji domačini Bošnjaki. Šolo v Kreki vzdržuje dežela s stalnim prinosom tuzlanske občine. (Glej današnji entreflet o ustavi v Bosni in Hercegovini. — Op. ur.)

Demisija ministra dr. Marcheta? Z Dunajem poročajo, da je v temojih političnih krogih razširjena gonorica, da je naučni minister dr. Marchat včeraj v Ištu podal demisijo.

V prilog češkim manjšinam. Čehi so priredili včeraj v Kromeriju velik shod na korist češkim manjšinam na Moravskem in v Šleziji. Demonstracijskega sprevoda se je udeležilo 10.000 oseb.

Dnevne vesti.

Odbor političnega društva

„Edinost“ bo imel noc ob 7. in poluri svojo sejo. Ker je stvar, o kateri se ima razpravljanje izredno važna so gg. odborniki in ujihovi namestniki naprošeni, da se polnoštevilno udeleže te seje.

„Slovenski Narod“ je čutil zoper enkrat potrebo, da se na infamen način zaleti v hrbel voditeljem tržaških Slovencev. Impertinenc je tako skrajna, da naravnost izzivlja na pošten odgovor. Mi ne odgovarjam, ker nas niti največa krivica ni more zavesti v to, da bi radi obrambili kateresibodi osebe stavljali v nevarnost kakor na rodni interes. In tu je res slučaj, ko bi moral, ako bi hoteli primerno odgovoriti. „Sloveni Narodu“, dotakniti se pred javnostjo, kakor delikatne stvari in jo morda kompromitirati. Tega pa naj ne pričakuje od nas nikdo. Nam je narodni interes nad vse. To je obzir, radi katerega dušimo v sebi tudi največe ogroženje.

To naj izvole vzeti na znanje gospodje pri „Slovenskem Narodu“. In pa tudi, da si hočemo ta slučaj dobro zapomniti.

Mimen: V Curihu v Švici se je tragedija Maria Vera Eppich, rodom Slovenska — o katere mnogo obetajoči izredni nadarjenosti in že sedaj izberi karieri je naš list svoječasno poročal — poročila z baronom von der Osten-Sacken iz Kulandslee.

Baron von der Osten-Sacken je ruski podanik in se je udeležil krvave bitke pri Čemulpu v rusko-japonski vojni.

Cestitamo!

Odlikovanja. Policijska svetnika tukajšnjega policijskega ravnateljstva Ernest Zeckely in Abendij Contin sta dobila naslov in značaj policijskega nadsvetnika.

Iz politične službe. C. kr. konceptni praktikant Anton Mrakovčič je od c. kr. načelnika premeščen v Koper.

Nekaj o Gropadi. Večkrat sem čital v „Edinosti“ o neki Gropadi a meni je bila vas, španska vas, kajti v zemljopisu sem slabo podkovan.

V nedeljo dne 23. avgusta pa mi je bila prilika, da sem obiskal to selo, in vzidal tam par dnehajev čistega zraka.

Sel sem gori pologoma po cesti mimo svetoivanskega predmestja, poleg postaje, in v poluri sem bil na vrhu kršnega Krasa. Tam sem opazil poleg ceste neko tablo v sami blaženi toskanščini, pa sem si mislil: kako vraga, morda sem zgrešil prav pot! Ali je tukaj morda vezuvovo žrelo, ali pa je to pogorje Padriča? — In par minut dalje gredoč sem čul samo slovenske glase iz ust padriških Napolitanov. Oh, ali so, ali niso, Ti naši sosedje pravi duševni berači, ki razpostavljajo nam neumljive table — sebi v zasmeh?

Med potjo iz Padriča v Gropado me je dušel mož iz Gropade, ki me je po običajnem pozdravu seznanil bolj podrobno z rojstno mesto in povedal, da take table postavljajo drugi, ki niso prijatelji našega naroda!

Dospesvi v Gropado sem videl v n

galu ulice Caserma se je redarju pridružil drug redar in zasedovanje je trajalo do trga S. Giovanni, kjer sta dohitela enega od četvoric. Slučajno pa so bili tam trije policijski agentje, ki so nadaljevali dirko za ostalimi tremi, dočim je eden redar spravil aretiranca na policijsko ravnateljstvo in je drugi šel pogledat v skladišče vina g. Ivanisevića. Agenti so kmalu potem aretirali na stopnicah ulice Silvio Pellico še drugega kumpana, dočim sta ostala dva srečno ušla.

Mnogo policijskih funkcionarjev se je med tem zbral v skladišču vina. Kostatilo se je, da so tatoi siloma odprli vrata z nekim železnim navorom. V lokalnu so potem ulomili predalček točilne mize, od koder so vzeli par kron. Ulomili so nato predalček pisalne mize a niso tu našli nič posebnega razunek nekaj drobnarje. Odvzeli pa so kovčeg (bržkone še pred prihodom redarja), ki ga je nek odjemalec pustil poslovodji gostilne Vinko Barić v oskrbo. V lokalnu se nahaja blagajnica, v kateri je bilo 1768 K v gotovini in 7000 K v vrednotah. Iste pa tatoi se niso dotaknili bodisi, ker jih je redar presestil, bodisi ker niso imeli potrebnega orodja.

Aretiranca se imenujeta Marija Tomasi, sobni slikar iz Benetk, star 24 let, in Fran Carabeles, star 32 let. Pri Tomasiu so našli dva nožiča, ki ju je poslovodja Barić spoznal za svoja. Carabeles je imel pri sebi K 408. — Drugega za sedaj ni zmanjkal.

Težke opeklne v delikatnem kraju. — Kotlarji Jakobu Nardin, staremu 26 let, stanujočemu v ulici Istria 213, se je včeraj pripetila huda nezgoda. Zbijal je ravno nekoliko razbeljenih žrebljev v kotel in tu je eden istih vsled odbojne sile odskočil proti njemu in se mu zataknal med strajco in meso v spodnjem delu telesa. Ko se je delavec zvijajoč se vsled bolečin konečno rešil razbeljenega projektila, je imel hude opeklne po vsem dotičnem delu telesa. Dr. Monti od zdravniške postaje ga je spravil v bolnišnico.

Barčica z dvema otrokom v nevarnosti. — Včeraj popoldne je bila pristaniščna kapetanerija obveščena od čuvajev svetilnika, da je bila neka barčica sredi miljskega zatoka, na kateri sta se nahajala dva otroka, v veliki nevarnosti, da jo valovi prebrnejo in da jo silni veter, ki je tedaj pihal zažene na široko morje. Tako se je pomorski deputat Začević vkrcal z nekoliko piloti v neko barko, ki se je napotila na označeno točko. Čim pa so krenili za svetilnikom, so zapazili parnik Tehničnega zavoda „Bravo“, ki je posrečjujočim priplul na pomoč in ju spravil na krov parnika, in je remorkiral barčico na varno.

Neveren samaritanec. Henrik Ferluga, star 20 let, stanujoč v ulici Eremo št. 455, se je predsinčnjem nabjal v krčmi „al piccolo Pappagalo“, v ulici Carducci, precej vinjen. Nekdo se mu je približal in mu ponudil, naj pride spat z njim v nek blev v isti ulici št. 40. Ferluga je bil tako najiven, da se je odzval uljudnemu vabilu. Ali ko se je zbudil zjutraj ob 5. uri, je v svoje neljubo presenečenje opazil, da so mu zmanjali zlata ura z verižico v vrednosti K 120, druga kovinasta ura v vrednosti K 10, par devljev za K 8 in novčarka, v kateri je bilo 30 K. Njegov samaritanski pogostovatelj pa je bil zginal ko kašra. Preostalo mu ni drugega, nego iti na policijo in naznaniti neprijetno afero. Po navetah okradenega mladeniča o zunanjosti tatu je bil aretiran nek Ivan Gravos, star 45 let stanujoč v ul. Carducci št. 40. Isti je priznal, da je on povabil Ferlugo v dotični „hotel“, ali je odločno zanikal, da bi bil on istega olajšal predmetov. Da se stvar razjasni, so aretiranca pridržali v zaporu.

Regnicolo, ki je dobil batine Romanjol August Esposito, star 20 let je prišel včeraj na zdravniško postajo in pokazal zdravniku rapoklino na temenu. Rekel je, da ga je udaril nek Slovencev v Zavljah z gorjaco; priznal je, da je dobil batine popolnoma po nedolžnem.

Naš reporter pa se je informiral in poizvedel, da je oni remanjol po stari navadi izzival dotičnega Slovenca, ki se je slednjič naveličal in mu dal čutiti z gorjaco, kdo da je v Trstu doma.

Upamo, da „dobri odnosi“ med Titom in Ashenthalom ne bodo zato nič trpteli.

Vagabund, ki se pretepa z redarjem. Včeraj je hotel nek redar aretirati nekega individua, ki se je sumljivo klatil po pomolu pri Sv. Andreju. Isti je pa redarju nastavil nogo, da je padel, in udri v beg! Ali dohiteli so ga. Imenuje se Josip Bal, star 25 let, nezaposlen mornar iz Bulgarije.

Malone presekano uho. Ivan Rustja, star 40 let, stanujoč v Greti v Starčevi goštinstvu, posestnik, je včeraj zvečer padel tako nesrečno, da se mu je skoraj popolnoma strgal desno uhalo. Zdravnik rešilne postaje mu je prisil nesrečno uho in hotel poslati Rustja v bolnišnico. Ali isti ni hotel o tem slišati in je šel domov.

Poskušen samomor. Včeraj ob 3. uri popoldne je bila zaprosena pomoč od zdravniške postaje za kočjaža Marija Bazzanella, starega 23 let, stanujočega v ulici Margherita št. 3/IV. n. Isti je bil v stanju akutnega alkoholizma izpil karbolne kisline v samomorilno svrhu. Prihitel je na ulice mestu dr. Mitrovič, ki je samomorilnemu

kandidatu izpral želodec in ga s tem rešil smrti. Z ambulančnim vozom so ga potem prepeljali v bolnišnico.

Poskušen samomor postreščeka. Redar, ki je predsinčnjem vršil službo na starem senčnem trgu, je našel v jarku med cesto in vojašnico postreščaka Josipa Zapet, starega 56 let, ki se je vrgel z glavo navzdol se zida, ki obdaja jarek, in je tam obležal ranjen na temenu glave in na roki; pretresli so se mu možgani. Zdravniška postaja ga je spravila v bolnišnico. Vzrok samomoru tiči bržkone v denarnih stiskih.

Smešnica. Sodnik: Vi priča, ste slišal preprič med tema soprogoma! Povejte mi kak utisk je to napravilo na vas? — Priča: Tak, gospod sodnik, da sem sklenil, da se nikdar ne oženim.

Koledar in vreme. Danes: Evidij opat. Jutri: Stefan kralj. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne 24° + Cels. — Vreme včeraj: deloma oblačno, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. Vroče.

Vesti iz Goriške.

Samomor inženirja. Na Lokvah v Trnovskem gozdu se je ustrelil Teodor Riedl, nadinženir pri tukajšnji trdki Siemens & Schuckert. Ustrelil se je nad prepadom, se ustrelil ter zdrčal po prepadu navzdol kakih 100 metrov. Pustil je pismo na svojo mater. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

Napad in ranitev v Zgoniku. Z Ozirom na notico, priobčeno v „Edinosti“ od dne 27. t. m. izvolite objaviti to-le pojaznilo:

Bil sem v družbi dveh tovarjev na putu iz Zgonika v Repnič. Medpotoma sem si zazrl svojega soseda Josipa Miliča št. 33, ki je popravljal svoj del poti. In sicer je prenašal grušč z mojega dela. Čim me je zagledal, je usul polovico na moje, polovico svoje. Vprašal sem ga, zakaj nosi z mojega na svoje? Odgovoril mi je, da tudi na mojem je potrebno popraviti. Vzel sem strgalo (sapon) in strgal na njegovo. Rekel sem mu, da moj del poti je že popravljen. V tem hipu mi je potegnil po hrbtni s krivcem in prerezal obleko do života. Pričkal sva se dalje. V tem pa me je udaril s pikonom poglavji, da sem ves okrvaval. Vrh vsega me je dal se klotito in me zgrabil. Potem sem ga jaz vrgel na tla. V tem trenotku mi je zgrabil za palec leve roke in me grizel vanj tako hudo, da sem zvezde videl. Prosil sem ga opetovanje: odnehatje, kompare! Ali nič ni pomagalo. Tu sem pa vzel kamen in ga udaril, nakar me je hitro izpustil. Vstal je, — zavriskal in odšel domov. Tudi jaz sem šel dalje svojo pot s prijateljima Josip Milič, št. 34.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzel na znanje pravila novega društva: „Pevsko društvo Venček“ s sedežem v Dutovljah pol. okraj Sežana.

Civilni pogreb. V Dobravljah na Vipavskem so civilno pokopali mesarja Staniča iz Rojana, ki je umrl zadet od kapi. Pogrebcem ni bil povolji neki pater, ki ga je prisel pokopat, zato so mu sami priredili civilen pogreb.

Vesti iz Istre.

Laško-klerikalni shod v Rovinju. V nedeljo se je vršil v Rovinju shod laške krščansko-socijalne stranke v Istri. Liberalci so priredili že prejšnji dan protishod in se je prisililo krčmarje in kavarjarje, naj v nedeljo zaprejo vse svoje lokale v svrhu, da bi gostje od zunaj ne dobili nič jedila in pičače. Vdeležja na klerikalnem shodu je bila velika, zlasti je prišlo veliko ljudi iz Vodnjančev, pa tudi s psrniki iz območnih mestec. Ko je parnik „Besenghi“ hotel pristati v Poreču, da bi vkrcal vdeležnike iz Poreča, so tamozni eksaltirani irendentovci vrgli v morje vripi parnika in s tem preprečili, da je parnik pristal ob nabrežje. Tekom dneva je prišlo v Rovinju do več spopadov. Kakor poroča „Piccolo“ so bile vse krčme zaprte in izletniki so morali na tisoče pred časom oditi iz mesta. („Piccolo“ gotovo pretirava, ker je ravnin Rovinj največje klerikalno gnezdo v Istri.) Zvečer pa je prišlo do hudi spopadov med Rovinježi in Vodnjanči. Streljalo se je tudi iz revolverjev; baje so počile tudi male petarde. „Junaštvo“ je bilo na strani „liberalnih“ (poznamo te tipe!) Rovinježev, ker kakor se vidi, so bili ranjeni skoraj izključno Vodnanci. Redarji, žendarmi in vsa sedanja rovinjska garnizija (22 mož in 2 poročnika!) Drugi so na vojaških vajah so bili pokoncu. Tej garniziji, vsklik „Piccolo d. S.“ se je zehaliti, da ni nastalo pravo mesarsko klanje.

Novo irendentistično glasilo v Istri. V Malem Lošinju je pričel izhajati irendentistični tedenik, ki bo zastopal iridento kvarnerskih otokov pod naslovom: „Il Quarnero“.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrvaških uradnikov na okrožju sodnji v Rovinju. Kar le disi po slovanskem, je v tem mestu dano na milost in nemilost tamožnji svojati v gospodski obleki. Izulti se ponavljajo skoraj dan na dan ob belem dnevu in po noči in ni je sile, ki bi to preprečila. Niti damam se ne priča na naša. Od besednih insultov se je že prešlo k dejanskim napadom — od zadržanja v tem sledijo grožnje, da bo čim dalje hujše. V privaten pogovoru ne smo naši ljudje posluževali se svojega materinega jezika. Slovesno se jim je to pripovedalo in zagrozilo v nasprotju s posledicami.

Naši uradniki v Rovinju v nevarnosti. Nečuveno naravnost zvenijo vesti nevarni poziciji naših slovenskih in hrva

vdira gosposka fakinsa, preti gostilničarju in inzultira goste. Vse to pod patronanco počuje.

Tu to naj so razmere, v katerih je živeti našim ljudem, ki so poslani v te avstrijsko Sibirijo, da vstvarjajo vsaj na pol evropske enošča na tamkajšnjih oblastih? Ali ne dostavlja že dejstvo, da morejo tam živeti življene prognance ločen od vsega kulturnega sveta, bojkotirani vse družbe? !! Naj so še postavljeni v dilemo, da zatajijo svojo narodnost, ali da dajo svojo osebno varnost na razpolago besnemu laškemu barabastvu?!

In treba takojšnje odpomoči! Razmišljati, kako naj se to doseže, ni naša stvar. Povemo pa brez ovinkov in odločno, da nas ni malo ni volja da bi dopuščali, da si bo laška fakinsa hladila svojo jazo radi porazov v drugih mestih ravno na naših uradnikih v Rovinju! In s tem za zdaj in na tem mestu punktum!

Smrtna nesreča pri kopanju. V nedeljo popoludne je pri kopanju v morju v Opatiji skočil poročnik Bernatovič, sin trgovca Pernatoviča iz Ljubljane, raz več metrov višine v kopališču "Angiolina" v plitko morje in si zlomil vrat. Ostal je na mestu mrtev. Pokojnik je bil jako inteligenten človek, ki je govoril večinoma vse slovanske jezike ter je v zadnjih letih prepotoval ves Balkan, Rusijo in Egipt.

Vojna ladija odpotovala na Kitajsko. Včeraj je velika križarka "Elizabet" odpotovala na Kitajsko, da izmenja tamkaj se najajočo vojno ladijo "Fran Josip I." "Elizabet" ostane na Vztoku tri leta. Stroji te ladije imajo 8000 konjskih moči. Na ladiji sta 2 težka, 8 srednjih in 15 brzostrelnih topov.

Tuji Opatiji Od 1. septembra 1907 do 26. avgusta 1908, je obiskalo Opatijo 33.422 oseb. Od 20 do 26. avgusta 1908 je na novo došlo 1085 gostov. Dne 26. avgusta 1908 je bilo navzočih 3702 oseb.

Vesti iz Kranjske.

Državna subvencija. Mleksarska zadruga v Komendi je dobila 3000 K državne podpore.

Sprememba pri ljubljanski finančni prokuraturi. Finančni prokurator dr. Adolf pl. Wenko pojde v Gradec in dr. Viktor Pešnik, c. kr. finančni prokuraturni svetnik, je postal finančni prokurator v Ljubljani.

Iz šolske službe. G. Martin Petelin, profesor na I. državnem gimnaziju v Ljubljani, je na lastno prošnjo začasno upokojen.

Vesti iz Štajerske.

Suša na Štajerskem je napravila samo pri živinoreji škode je do 25 milijonov krov; a škoda v sadjarstvu in vinogradarstvu bo skupno do 100 milj. krov.

Razne vesti.

Sarajevo prepovedano fotografirati. Kakor poročajo iz Sarajeva, je odslej prepovedano vsako fotografiranje Sarajeva in okolice od pet do osem kilometrov na okoli.

Gospodarstvo.

Vzorno šolo za kmetijstvo na Koroškem ustanove v Pusarnici ter je dejela v ta namen že kupila dr. Damjanovo posestvo za 200.000 K.

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu je imela koncem leta 1907 že 10 podružnic po raznih večjih krajih hrvatskih. Centrala s podružnicama vred je imela leta 1907 premeta 928 milijonov krov, torej skoraj eno milijardo. Čisti dobitek je znašal v tem letu 955,996,08 K. Zavod obstoji nad 60 let.

Kako se v Hrvatski gospodari. — Reški "Novi List" poroča, da je hrvatska vlada, oziroma ban Rauch prodal javno "Margit" bakarske navitke svojemu prijatelju grofu Orčiću za 16 tisoč krov. "Margit" je bila od pamskega vojvode kupljena za 80 tisoč krov. Pomorji in veččaki cenijo, da 16.000 K je vreden samo stroj.

Tisoč jugoslovenskih zadrug. — Število zadrug na slovanskem jugu v Avstriji je zrastlo na 1010. Najlepši dokaz, da se pošteno trudimo za vsestranski gospodarski napredok.

Avtrijski veletržci z železom so zunajeli ceno za železo v palicah in pločevino pri 100 kg. za 1 K. To znjanje cen je posledica

znižanja cen, katero so uvedle livarne pred kratkim časom.

Kmečki tečaji. Češki kmetje slovijo ka kor strokovno visoko naobraženi kmetje, vkljub temu vidimo ravno na Češkem stremljenje po nadaljnem kmetijskem pouku v različnih tečajih. Nai jih nekaj imenujemo. V Altchlašu se vrši od 17. avgusta do 12. septembra trnavski tečaj. Mleksarski tečaj

priredijo od 3. do 30. septembra v Malem Tspenu. Mečvirski tečaj priredijo v Sebastiansbergu od 6. do 13. septembra. Po posebno se ozira tečaj na pridobivanje šote.

Ako te je pičila čebela, osa ali kakšna druga žuželka, odstrani najprej želo, nato dragi dotično mesto močno z novo narezano čebulo. To sredstvo olajša bolečine in zabrani, da rana ne oteče.

Klaja in drobiž treseta (torba)

nadomeščuje slamo za domače živali; ista ne diši, je higienična in izvenredno pivna; napravi suho steljo ter postane izvrsten gnoj. Drobiž treseta za higienične svrhe je še bolj učinkujč ter se rabi za disinfecciranje za kirurške potrebe, obvezne, ohrano mesa in rib, sadja, jaje in za omote pošt. pošiljatev.

Zaloga v Trstu, ul. delle Poste 14 FRATELLI METELL

= Novo pogrebno podjetje

Trst, Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon 1402.

Na novo urejeno in bogato preskrbljeno z vso najlepšo opravo.

Ima krasne voze različnih barv in za vsake vrste pogrebou.

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: vence, obleke, rakve itd.

Bogata izbera voščenih sveč. — PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO.

Sprejema in vrši naročilo na deželi. Preskrbuje se pogrebe v mestu, na deželi in inozemstvu

po zmernih cenah.

MICHELE ZEPPAR

Trst ulica San Giovanni št. 6-12. Trst

Skladišče majoličnih peči

slavnozname tovarne Carl Mayer sinovi v Blanskem (ustanov. leta 1848).

Moderne risbe v raznovrstnih barvah. — Cene dogovorne. — Lastna tovarna

štedilnih peči
obdelanih z
majoliko.

Izvršuje se tudi naročila za dela vsake velikosti.

Bogata izbera ::
plošč za pokrivanje
zidov in štedilnih peči

Stenic ni več! po uporabi novega izdelka „DESTRUCTOR“ odlikovanega z diplomom velike nagrade na zadnji mednarodni razstavi v Rimu. „DESTRUCTOR“ deluje tako. Pokonči jajčka vsake golazni in ne dopusti, da se zopet zakotijo. Očisti glavo vsake nestaze. — „DESTRUCTOR“ je za vso družino neobhodino potreben. Ne pomaže, ne razjeda, ni strupen, ampak higieničen. — Na tisoče pisem dokazuje njegova izbornost. — „DESTRUCTOR“ zaloga

Giuseppe Nuzzi & Co. - Cervignano
Steklenice po K 4:20, 2:30 in 1:50.
Preprodajalcem popust. — Na prodaj po vseh mirodičnicah.
Iščejo se povsod zastopniki.

Kdor trpi

Odvarkov (Decotti) Sarsaparije Prendini kateri čistijo in tanjšajo kri

6 odvarkov za K 1:20 pošlje po poštnem povzetju

Odlkovana lekarna Prendini Passo di Piazza št. 2.

.. Čisti samo s čistilnim estraktom ..

GLOBUS

Najboljše čistilno sredstvo za krovino.

Zastopnik Alberto Tedeschi, Corso 4, III.

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

Jako dobro ohranjen otroški vožiček in vseči svečniki za petroje pridajo se na nizko ceno v ulici Ruggero Manza 19 v pritličju.

Jožef Macarol odprt je osmico. Toči svoj izvrstni teren na Općini pri Sosiču št. 244, nasproti električni postaje. Toči ga po 7 vinarjev.

Dobro izkušenega mladenca za poslovodijo isče za svojo prodajalno z mesanim blagom Gospodarsko in konsumno društvo v Lokvi na Krasu: plača po dogovoru. Oglašati se je do 30. septembra t. l. pismeno ali ustorno, pri odboru. — Načelstvo.

Na prodaj hiša z dobro vpeljano gostilno v Ajdovščini. Več pove Inser. odd. Edinosti.

Prodajo se popolna okna, vrata, stopnice, verande, opeke. Izvrstna prička. Corso 26.

Preda se 200 že rabljenih sodov 3-700 litrov, kakor tudi velik sod 120 hekt. Cene zmerne. Zaloga: V. S. Francesco 4, 15.

Vsakovrstne vinske posode se prodajo v ulici Paclina 21, Franc Budau.

Hiša na prodaj z 5 prostori in 600 klič zemlje, Sv. Ivan, ulica Skoloj št. 218.

Sodi vsake vrste so na prodaj na Općini Št. 176 in v Trstu, Via della Valle št. 1.

Isče se hišni mizar. Hotel Balkan.

Javni ples priredijo mladenči v Sežani dne 6. septembra 1908 v prostori gostilne g. Poljska.

Dve veliki in dve majhni sobi, dvorišče in kuhinja se oddajo takoj v najem v ulici Lavoratoj št. 11. Informacije pri vratarju.

Prodajo se oblike, površniki, zimske sušne za odrašče in za otroke. Cene zmerne. Plačilo na obroke. — KOSTORIS, ulica San Giovanni 16, 1. nadstropje, tik Restavracije „La Cooperativa“.

Isče se kremaža s kavijo 800 krov. Pojasnila daje Petar Vičuli, Calo Bazzantino, Barriera.

Uradnik isče popoldansko službo od 4.-7. v kaki trgovini ali kontorju za male plačilo. Naslov pove Inser. odd. Edinosti.

Skladišče pohištva preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanità št. 8 vogal ul. Poregorata nasproti kavarne Fedel Triestino

je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvo. CENE ZMERNE.

Odprio se je novo veliko skladišče

POHIŠTVA

in tapetarij

PAOLO GASTWIRTH v ulici Stadion št. 6

z veliko izbera popolnih sob vsakega sloga in moderne risbe ter popolnih oprav za stanovanja. — Zadnje novosti te stroke.

Zamore si vsakdo ogledati, da da bi bil primora kupiti.

Hočete se prepričati? obiskite velika skladišča

Marije vloge Salarini

Fonte della Fauna 2 ul. Fonte Nuova 2 (vogal Terrete).

Velik izbor izgotovljenih oblik za močne deželi zastopništvo za otroke. Povrnik, močne jaje, kofola in slični paoštovi. Oblike za dom in dno. Delavništvo. Tiroški ledni. Nepremičljivi plasti (plastički). Specjaliteta: blago tu je inoxemont eva. Izgrevajo se oblike po meri po najkrajši vrednosti, zlasti in elegantne po načinkih.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani ima svojo novo

prodajalnico ur v TRSTU

ul. Vincenzo Bellini št. 13 nasproti cerkve sv. Antonia vencijske vsakovrstne verižice po pravih tovar. cenah.

Anton Pausič :
se priporoča za
slikarska, leskarska in
lakirarska dela.

Trst, via S. Giacomo in Monte 3, III.

Tovarne in delavnice po
hištva in stavbenih
izdelkov v SOLKANU pri
Gorici. Lasten železniški tir:
Gorica, drž. koled., Selkan

ZALOGE :
SOLCAN,
TRST, via Caserma 4

Brz. : ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 interurban
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
K 1,000.000